

РЕЦЕНЗІЇ

https://doi.org/10.31516/2410-5325.084.10*

УДК 791:001.4](038)(049.32)

«ЗАХІДНИЙ КІНЕМАТОГРАФ. КОНЦЕПТУАЛЬНО-ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ СЛОВНИК»

В. М. Шейко

Національна академія мистецтв України, Україна
rector@xdak.ukr.education

V. Sheiko

National Academy of Arts of Ukraine, Ukraine
<https://orcid.org/0000-0002-3532-7439>

Рецензія на видання: В. Н. Миславський. Західний кінематограф: концептуально-термінологічний словник. Харків: ТОВ Видавництво «Точка», 2024. — 228 с.; 426 іл.

Review of the publication: V. N. Myslavskiy. Western cinema: conceptual and terminological dictionary. Kharkiv: Tochka Publishing House LLC, 2024. — 228 p.; 426 illus.

Відомий кінознавець, доктор мистецтвознавства, доцент Харківської державної академії культури, Володимир Наумович Миславський оприлюднив результати своєї нової творчої роботи. Вона присвячена західному кінематографу і видана у формі концептуально-термінологічного словника, зміст якого охоплює декілька століть — фактично всю історію західного кінематографу — з перших картин німого кіно і закінчуючи сучасними блокбастерами. При цьому авторові, з одного боку, вдалося простежити вплив технічного прогресу на кіновиробництво, а з іншого, — вплив соціуму на еволюцію концептуального змісту екранних мистецтв. І все це дозволило авторові створити унікальне видання, яке за допомогою кіномистецтва надає читачеві можливість ознайомитися з екранною культурою, як і загалом із культурою західного світу за останні століття.

Видання базується на різноманітних і багатих матеріалах — від фактично наявних публікацій інтернет-ресурсів до архівних джерел. Слід водночас зауважити, що Володимир Наумович

Миславський, який до останніх років був відомим дослідником історії українського кіно, виявив себе в цьому виданні як блискучий знавець історії й західного кінематографу. Щоправда, автор і до цього оприлюднював вдалі дослідницькі розвідки у вигляді кіномистецьких словників, що, безумовно, допомогло йому створити новий творчий проєкт. Гадаємо, не буде перебільшенням зазначити, що, як не дивно, рецензована праця, на наше переконання, являє собою результат багаторічної творчої роботи автора.

Як обґрунтовано пише автор, «бурхливий розвиток медійних технологій (інтернет, соціальні мережі, стримінгові канали) сприяв піднесенню кінематографічної культури та підвищенню інтересу до світової і насамперед голлівудської кінокласики...»

До речі, словник містить 585 статей, 426 постерів і кадрів із фільмів. Хронологічні межі описаних стрічок охоплюють часовий відрізок 1895–2023 рр. «У роботі, — зазначає автор, — систематизована інформація про жанри, стилі, течії, напрями та жаргонізми у світовому кінематографі — від його зародження до наших днів, — а також про розвиток кіновиробництва, кінопрокату та частково кінотехніки. У кожній статті подані найбільш показові фільми за темою, а також посилання на суміжні статті в цьому довіднику». Окрім цього, книга містить описи найважливіших винаходів у галузі кінематографу.

Показово, що назви фільмів різними мовами подані латиницею, оскільки, як слушно зауважує автор, у світовій пресі ці стрічки відомі саме в такому написанні. Що ж до згаданих у книзі прізвищ діячів кіно, то вони надані відповідно до вимог чинного українського правопису. Крім цього, в описі фільмів указано і наявні варіанти їх перекладів в українському кінопрокаті та кінознавчій літературі.

Цікаво відзначити, що автор постійно і системно веде свою творчу дослідницьку діяльність. Про це, наприклад, свідчить «Додатковий

список технічних термінів», до якого після завершення основної роботи увійшли терміни, які не були в основній частині довідника.

Рецензованій роботі, безумовно, притаманні й окремі недоліки та похибки. Було б дивно, якби їх не було, а особливо — при такому колосальному масиві інформації. Але вказане аж ніяк не впливає на високий рівень і високу ознаку рецензованого видання. Воно буде корисним, цікавим для кінознавців, викладачів кінодисциплін і всіх, хто цікавиться історією та теорією світового кіно.

Надійшла до редколегії 29.03.2024

В. М. Шейко

доктор наук, професор, заслужений діяч мистецтв України, дійсний член (академік), Національна академія мистецтв України, Україна

V. Sheiko

Doctor of Sciences, Professor, Honored Artist of Ukraine, full member (academician), National Academy of Arts of Ukraine, Ukraine
